

מדריך לכשרות

עלון יומי להתאחדות הקהילות

יום ראשון | פרשת ויצא | א כסלו | ראש חודש כסלו

שנת התשע"ה

נתיידיד בארה"ב בחודש אדר-ניסן ה'תשל"ד משנה א' קונטרס א' (כרך א')
עד חודש אדר-ניסן ה'תשנ"ח - שנה ח' קונטרס מ' (כרך ח').
וכעת מתחדשים וממשיכים בעושה"ת בעלון יומי לכל ימות השנה

כולל תשובות מכתבים ובירורים
בענין כשרות המאכלים והבשר

גליון מס' 60

דבר המערכת (בהמשכים)

ויש עוד רבנים שיש להם חשבונות אחרים ואומרים סברות רבות בזה וכנראה דעיקר הוא שסוברין כל דאלים גבר ובאמת מבואר בשו"ע חו"מ בס' י"ד סעיף א' דאלם בעיר מוציאין אותו לדון בעיר אחרת ולא בדייני אותו העיר ועיין בספה"ק ויואל משה מאמר א' סי' קמ"ח והמבואר מדבריו שם דאין החשש שלא יאמרו האמת בכוונה ויטו הדין במזיד אלא יש חשש דמחמת יראת האלם יהי' משוחדין להטות לטובתו ולא יראו ויבינו האמת שהשוחד מעור ואפי' שוחד דברים ומה לי שוחד ממון או שוחד של אלמות עיי"ש, וא"כ לפי"ז באמת מוסבר למה נולד להרבה ר' סברות שונות שלא למחות ע"ז, וכמה יש שגם בתוך לבם אפשר מקטינים למחצה ולשליש ולרביע הפשע הזה והחיה"ש ורוצים להצדיק קצת עכ"פ, שיכול מאד להיות שמחמת יראת אלם משוחדים הם בדעתם לחשוב כן ועי"ז אין מרגישין כבר גודל החיה"ש הנורא הזה וכל רב שבתוך לבו מרגיש כי אין החיה"ש נורא כ"כ יחשוד ויתבונן בעצמו כי אולי האלמות שאין יכול לפתוח פיו כנגד זה משחד דעתו שיחשוב כן.

כי ענין הזה של שוחד שייך גם באנשים גדולים בהרבה יותר מן זמנינו ודין הזה המובא השו"ע חו"מ שאלם אין דנין בדייני אותו העיר איירי אף אם הדיינים גדולים וחשובים מאד מ"מ יש מקום לחשוב שאולי יהי' משוחד בדעתו מחמת יראת האלם ולא יראה האמת כראוי, אין אנו אומרים כל הנ"ל בברירות, אבל יש מקום לחשוב כן. (בודאי יש גם אלו ששותקים, פשוט מחמת חנופה וכבוד וכו' אך מאלו אין לדבר כלל).

ובאמת מצינו בגמ' במס' סנהדרין דף י"ט גבי ינאי המלך ששמעון בן שטח והסנהדרין בעת שרצו לדון אותו ופנה שמעון בן שטח להסנהדרין שיאמרו דעתם וכבשו פניהם בקרקע (ועיין שם במהרש"א בחא"ג) ושם באמת הי' מקום ליראת אלם והי' חשש מיתה ממש שהי' יכול המלך להמיתם כמו שבאמת הרג לכל חכמי ישראל וגם גיסו שמעון בן שטח הוצרך לברוח ולהסתר כדאיתא בברכות דף מ"ח (ועיי"ש בפ"י רבנו נסים גאון) ועכ"ז כשכבשו הסנהדרין פניהם בקרקע ושתקו אמר להם שמעון בן שטח בעלי מחשבות אתם, יבא בעל המחשבות ויפרע מכם, ובא גבריאל וחבטן בקרקע ומתו, עיי"ש, והנראה מזה דאם אחד עומד ומבקש וצועק ומתחנן שיגלו דבר אמת ויחוסו על כבוד שמים, אז אסור להסתכל על חשבונות, ובפרט כעת דבאמת אם הרבנים החשובים יתאחדו, למחות כנגד החיה"ש הזה לא יארע להם כלום בעושה"ת ורק בעל דבר מבלבל המשך בעלון הבא

דבר המערכת

המערכת על תיקון הכשרות

יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קורא'ס שיצאו לאור במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

המזון בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע, ולהבחל"ח גדולי ישראל שליט"א על כשרות הבשר שאנו אוכלים.

מצב הכשרות בימינו

חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

המערכות על תיקון הכשרות

יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קורא'ס שיצאו לאור בשנים תשכ"ה-תשע"ה.

המתרחש בעולם הכשרות

מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה בענייני הכשרות

מה אנחנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

כתבות מהעיתונים שרוב הבשר שאנחנו אוכלים, בא מהערבים.

שמע בני עצות לתיקון הכשרות

ועוד.

ועד הכשרות להתאחדות הקהילות

ארגון המוקדש לתיקון מצב הכשרות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

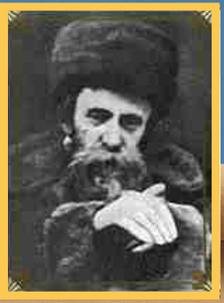
מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קוראים שיצאו לאור במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

המזון בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע ולהבחל"ה גדולי ישראל שליט"א על כשרות הבשר שאנו אוכלים

בגשמיות, תסמנה שערות הראש, הנסתרות לה' אלקינו מה הגורם לכך יכול להיות, אבל הנגלות לנו ולבנינו כשאנו מתבוננים ומגיעים למסקנה שהכל קורה בשל המאכלות אסורות, כפי שכבר העידו גאונים וצדיקים הנ"ל.

כ. במשך עשר שנים (תשכ"ז - תשל"ז) נקלעתי בכל השחיטות המהודרות, ולצערי ראיתי את כל מה שתקראו בספרי "אבן מקיר תזעק" וב"קול השחיטה" וספרי "אכילת בשר הלכה למעשה", ובש"ס על שחיטות ובדיקות.

כא. במשך אותו זמן הבעתי הרבה פעמים מה שראיתי ב"עולם השחיטה" ולכן הדברים חרותים בזכרוני כאילו אני רואה אותם היום לפני.

ה"בעל דבר" שתמיד נשתתף לשחיטה לא שכח גם מדורינו

כב. על אף שמשנת תשל"ז עזבתי כליל את השחיטה, המשכתי בפיקוח על מערכת השחיטה, ולכן אחזתי קשר מתמיד עם השוחטים, בודקים, משגיחים, ובעלי האיטליזים מארה"ב וקנדה, אירופה, ארץ ישראל, היתה לי הזדמנות להיווכח שה"בעל דבר" שתמיד נשתתף לשחיטה לא שכח גם מדורינו ועוד ידו נטו' ד' ירחם.

כג. את הקונטרס הזה כתבתי במיוחד לרבנים היראים ושלמים המפקחים על היהדות החרדית, וליהודים יראים ושלמים הרוצים לדעת את האמת למען כבוד שמים ומוכנים לוותר על חתיכת הבשר כשיווכחו האמת המר, ולא כאלו האומרים "מה איכפת לי מה נעשה שם, האם הבשר טריפה, אנו אוכלים על חשבונם של "הרב המכשיר", הללו הינם בכלל "כל באיה לא ישובו"...

כד. הבעל עקידה כתב: "אין חכם כבעל הנסיון" אין חכם כמו זה המתנשא במציאות. אימרה זו היא אמת ויציב ומקיפה את כל מכלול החיים. כל אדם המתנשא במציאות מסויים, ואין נפ"מ במה שהוא עוסק, אם הוא סופר, או מלמד, תפרן, טבח, או אופה, אם מישהו יתן לו עצה ויאמר לו שכך טוב יותר לעשות, הוא ישיב לו אתה אולי צודק בתאוריה, אך המציאות שונה, אני נתנשאתי במציאות ומכירה.

המשך בעלון הבא

ספר פחד יצחק	מהגאון הגדול רבינו יצחק נר"ו, רב ור"מ פירארא, נדפס בווארשא
ספר עצי ארזים	מהגאון רבי נח חיים צבי מק"ק פיורדא נדפס בפיורדא.
ספר צוואת משה	אשר צוה כבוד רבינו משה סופר זצ"ל בעל המחבר שו"ת חת"ם סופר על ד"ח שו"ע לפני מותו אל בניו ובנותיו הי"ו. ירושלים שנת תרפ"ד לפ"ק
ספר מגן אברהם	מהגאון הקדוש רבי שמואל רובין זצ"ל ממיהאלאוויץ בסלאווקי
קול קורא לישראל קדושים תהיו!	מהגאון הצדיק רבי יצחק אייזיק ראזענבוים שליט"א [זצללה"ה] האדמו"ר מוזוטשקא, בירור איסור גילוי קנה יד האשה, למטה ממרפקו שוקה למטה מהברך
ספר קדושים תהיו	בו יבואר להזהיר על קדושת ישראל כמבואר בשער השני, מהגאון רבי יהושע אלטר ווילדמאן אבדק"ק קאנסקוויאליא ירושלים שנת תרצ"ג לפ"ק
ספר קומי אורי	מהגאון רבי שמואל בן עזריאל יחיאל זצ"ל
ספר חיים ושלום	בענינים הנוגעים בשלום בין איש לאשתו ובין אדם לחבירו, מהגאון רבי שנת תקצ"ט לפ"ק
ספר ליקוטי דברות קודש	קול קוראים מרבנים הצדיקים שליט"א להזהר ולהשמר לכל יתן המשחית טעלעוויזשאן ועוד לבוא אל בתי בני ישראל לנגוף, ולחנך את בנינו על דרך הצניעות המקובל לנו מדור דור
ספר מגן אברהם	מהגאון הקדוש רבי שמואל רובין זצ"ל ממיהאלאוויץ בסלאווקי
ספר טוב עין	לקוטי מאמרי רז"ל מענין גודל מעלת שמירת העינים, ושמירת העינים הוא ראשית ריאת ה', מהגאון רבי אברהם משה בער הכהן זצ"ל, ירושלים שנת תרנ"ט לפ"ק
ספר שאלות ותשובות מן השמים לאחד מבעלי התוספות	וכל המחמיר בכל חשש של עבודה זרה מאריכין לו ימיו ושנותיו.
ספר לימוד פרקי אבות	מהגאון הצדיק רבי חיים יהודה כ"ץ שליט"א אבדק"ק סערדעהעלי שליט"א בארא פארק, התעוררות בענין לבישת פאה נכרית, מביא להלכה משו"ע יו"ד שרב שאשתו הלכה בפאה נכרית אסור לו לפסוק שאלה בענין הזה כי הוא משוחד לאותו דבר, [הערת המסדר:

יובל שנים של פעילות המערכה

מהמתרהש בעולם הכשרות

מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה בענייני הכשרות

מהריב"ז

ומהרב הראשי דארצות הברית הרה"ק רבי יעקב יוסף הערמאן ז"ע שמסר נפשו על הכשרות, ומתוך האיומים שאיימו על חייו והצרות שהיו מנת חלקו בימים ההם, נפל למשכב עד לפטירתו.

לכבוד רבני וועד הכשרות ומכון מדריך לכשרות שליט"א הנה קראתי הכל מה מה שכתבתם בעיון רב כמה פעמים, ורציתי לשאול כשאיש פשוט מה יהודי כמוני יכול לעשות יותר מזה שאני סומך על רב המכשיר, האם כבר אי אפשר לסמוך על רבני וגדולי הוראה?

תשובה:

נעתיק לכם מה שכתבנו בעלונין אור הזוהר # 827/820 ותראו מה שכתוב בזוהר הקדוש ומה שכותבים כל תלמידי בעל שם טוב על מנהיגי ישראל שיהיו לפני ביאת המשיח, ותבין הכל.

כל מי שאינו עוסק בפועל במלחמה נגד הערב רב נעשה ממילא שותף לקליפת הערב רב ויהיה מי שיהיה, מוטב לו שלא נברא!

(קול התור מתלמידי הגר"א רבי הלל משקלוב זצ"ל - פרק ב' פסקא ב')

כל אחד ואחד ידע נאמנה להיזהר מקליפת הערב רב שנמנסה בכל מיני רבנים ודרשנים ומחזירי בתשובה, שמפריעים את עם ישראל מלהידבק בהקדוש ברוך הוא וסימנם המובהק שידברו על אמונה תפלה וכל מיני דברים ולא אומרים ליהודים ללמוד זוהר הקדוש. הם מעכבים את המשיח ומחריבים את העולם, אל תשמעו הדרשות של העמלקים האלו, ואל תקראו הספרים שלהם, אל תתנו להם הוראת קבע, תברחו מהם כמו שבורחים מהאש והוא כולו טעות ורמאות ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש וגדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים [קאמרנא], לכן המלחמה בערב רב היא המלחמה הכי קשה ומרה ועלינו להתגבר בכל שארית כוחנו במלחמה זו, וכל מי שאינו עוסק בפועל במלחמה נגד הערב רב נעשה ממילא שותף לקליפת הערב רב ויהי מי שיהי, מוטב לו שלא נברא! [הגר"א, ראה להלן].

בְּהַקְדָּמַת מוֹנְרוֹ הַרְבַּ חַיִּים וַיִּטְאַל זַי"ע (על שְׁעַר הַהַקְדָּמוֹת) ... וְכָלֵי כֵּן הַקְּצִין וְעֵדִין בְּן דָּוִד לֹא בָּא. וְנִדְעָ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכִרְוֵנָם לְבָרְכָה כֵּן דוֹר שְׁלֹא נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו כְּאֵלֶּיךָ נִתְּרַב בְּיָמָיו... וְמִדְּעוֹ לֹא בָּא בְּן יִשְׂרָאֵל וּמִצְאֵתִי אֲוִן לִי וְאֲנִינָה בְּקִרְבִּי וְלִבִּי דָוִי... מִסִּפֵּר הַתַּקְוָנִים (תַּקְוָּה ל' ב' ע"א)... וְכָל חֶסֶד וְכָל חֶסֶד דְּעֵבְדֵי לְגִרְמֵיהוּ הוּא דְּעֵבְדֵי... וַיִּזְכּוּר כִּי בְּשֶׁר הַמָּה רִחַם הוֹלֵךְ וְלֹא יֵשׁוּב (תַּהֲלִים עה"ט), דָּא אִיהוּ רִחוּ וְשֵׁל מְשִׁיחַ, וַי לֹון מְאֹן דְּגִרְמֵי דִּיזִיל לִיה מִן עֲלָמָא וְלֹא יִתּוּב לְעָלְמָא, דְּאֵלִין אִינּוּן דְּעֵבְדֵי לְאוֹרֵיתָא וְבִשְׁמָה, וְלֹא בְּעָאן לְאִשְׁתַּדְּלָא בְּתַקְמַת הַסְּפֵלָה וְגִרְמֵי דְּאִסְתַּלַּק נִבְיעוּ דְּחֻקָּה דְּאִיהִי יו"ד מִינָה, וְאִשְׁתַּאֲרַת בִּי"ת יְבִישָׁה, וַי לֹון דְּגִרְמֵי עֲנִייתָא וְחֻרְבָּא וְבִישָׁה וְחֻרְג וְאִבְדוּן בְּעֲלָמָא, וְהִיא רִחַם דְּאִסְתַּלַּק דְּאִיהוּ רִחוּ וְשֵׁל מְשִׁיחַ כְּמָה דְּאִתְּמַר, וְאִיהוּ רִחַם הַקְּדָשׁ, וְאִיהוּ רִחַם חֻקָּה וְבִישָׁה רִחַם עֲצָה וְגִבּוּרָה רִחַם דַּעַת וְיִרְאַת הַשָּׁם (יִשְׁעִיָּה י"א ב). וְאִפִּילוּ כֵּן אִינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵיתָא כֵּן חֶסֶד דְּעֵבְדֵי לְגִרְמֵיהוּ וְכוּ'. עִם הַיּוֹת שְׁפִשְׁטוּ מְבָאָר, וּבְפִרְט בְּזִמְנָנוּ זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אֲשֶׁר הַתּוֹרָה נְעִשִׂית קִרְדָּם חֲתַתָּ בָּהּ אֲצֵל קִצַּת פְּעֵלֵי תּוֹרָה אֲשֶׁר עֲסָקָם בַּתּוֹרָה עַל מִנְתָּ לְקַבֵּל פִּרְס וְהַסְּפֵקוֹת וְתַרְוֹת, וְגַם לְהִיזְתָּם מִפְּלֵל רְאִישֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, לְהִיזְתָּ שְׂמִים וְרִחֵם נִדְּף בְּכָל הָאָרֶץ וְדוֹמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם לְאֲנָשֵׁי דוֹר הַפְּלָגָה הַבּוֹנִים מִגְּדָל וְרֵאשׁוּ בְּשָׂמִים, וְעַקֵּר סִבַּת מַעֲשֵׂיהֶם הִיא מַה שְׁפָתָב אַחַר כֵּן הַתּוֹב וְנַעֲשָׂה לָנוּ שֵׁם. כְּפִתּוּב בְּסִפְר הַזֶּהר פְּרָאשִׁית (ד' כ"ה) וז"ל: שְׁחַמְשָׁה מֵינִים יֵשׁ בְּעָרֵב רַב, מִקָּה הוּא הַנְּקָרָא פַת גְּבוּרִים, דְּעֲלִייהוּ אִתְּמַר הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעֲלָם אֲנָשֵׁי הַשָּׁם, וְאִינּוּן מִסְטָרָא

המשך בעלון הבא

מצב הכשרות בימינו

חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

לא לנוע עם הסכין במפרקתו של העוף, [כי אז נפגם הסכין] וכך יהיה לנו סכין טוב וכשר.

וכך התחלנו השחיטות, נזהרנו מאוד בבדיקת ושמירת הסכין לבלי לנוע במפרקת העוף. והדבר הזה אינו סוד וככתוב בשמלה חדשה (סימן י"ח סעיף י' ח"ל: ואם נמצא בו פגם אפילו חתך לתוך עצם המפרקת שחיטתו פסולה), וידוע לכל השוחטים וקצתם מהשוחטים יודו היום גם כן על האמת, [וקצת מהם יספרו סיפורים באבע מעשיות שפורחות באויר] שהסכין אם נוגע בהמפרקת נתקלקל. ועל כן השוחטים המומחים והיראים מלהאכיל טריפות נזהרים מאוד על כשרות הסכין. וממילא נזהרים לא לשחוט עמוק ומצמצמים לשחוט רק שני הסימנים והורידין שאם ירדו עם הסכין עוד קצת יגעו בהמפרקת והסכין אבד חזקתו וצריכים לבדקו תיכף ומיד י"ב בדיקות אם לא נפגם חס ושלום (עין שם ש"ח סעיף י'). [ומה שהשוחטים והמשגיחים והרבנים מספרים שיש לנו הרבה סכינים טובים ובודקי סכינים מיוחדים, אמת וצדק!!! כי הבודקי סכינים האלה הם באמת המכשילים ביותר גדולים אצלנו, [וכל אחד עם קצת שכל יחשוב, איזה גיהנום גדול צריך להיות מיוחד להבודק סכינים הזה, כי כל שוחט יש לו את האחריות רק על הסכין שלו, ומה לא עושים בשביל פרנסה? אבל הבודק הזה הוא לוקח את האחריות על כל הסכינים, וממילא בשביל זה הוא מקבל משכורת פי כמה, ואפילו שיאמר ויספר שהוא לא מקבל משכורת גדולה, אם נגיד שזה אמת, האם יש לך שוטה גדול יותר מזה, שעבור בצע כסף קטן ימכור לו כל עולם הבא שלו, ומוכן לילך לשאול תחתית עד עולם, ולא להנות מזיו השכינה לעולם הבא], ומטעם זה אני כשלעצמי גם כן שמכתי יתדותי על הבודקים האלה וחשבתי מה איכפת לי אם הסכין אינו כשר הלא יש לי בודק סכינים והוא אומר שהסכין כשר? והאחריות הוא כולו עלי!!!]

אבל הירא שמים יודה על האמת, ואם הבודק הזה היה ירא שמים ולמד מלאכת בדיקת הסכין אצל ירא שמים שהיה לומד אותו באמת מה נקרא פגימה ומה לא, לא היה מכשיר כל הסכינים והפגימות האלו ולא היה לנו כל כך הרבה פצצות תופת וקרבות רח"ל.

הבעיה אז לפני ארבעים שנה התחילה כך: שהנשים צדקניות כשבאו לקנות עוף לשבת קודש, והעוף עלה כשלושים וארבעים לירות לעוף, והתחילו לבדוק העוף מכל הצדדים וראו הרבה פעמים מתחת לאגפיים (פליגל) שהוא קצת אדום בהורידין, זאת אומרת בגלל שהשוחט לא שחט את הורידים לגמרי ועל כן לא

המשך בעלון הבא

שמע בני

עצות לתיקון הכשרות ועוד

עוד סיפר לי איך שהשוחטים בבלו להרבנים המכשירים שאמר להם כי הרב סילבער אינו יודע מה שהוא מדבר, והשחיטה הזאת כאן בארצות הברית הרבה יותר טובה מיוראפ, כי לא מפחדים מהבהמות כלל.

אמנם זה אמת שאינם מפחדים מהבהמות, אך אמנם אמת, אינם מפחדים גם שיצטרכו ליתן דו"ח על כל שחיטה ששחטו, ולאחר מאה ועשרים שנה, יבואו כל הבהמות ויטענו למה עשיתם אותי טריפה, וכו'.

אוי לאותה בושה שרבנים שניצלו מיוראפ יתמכרו עבור בצע כסף, וע"ז מובא כבר בספרים הקדושים קדשי קדשים שחיתתן בצפון, שאפילו אלו שהם קדושים שוחטים אותם היצר הרע בצפון (כסף, צפון מזהב יאתה). ואפ"ל יותר קדשי קדשים אלו שיצאו מדייטשלנד שנהרגו קדושים למליונים על קידוש השם, ואלו נשאר שיוכלו לבנות הכלל ישראל להחזירו לכבתחילה, לא די זה שלא תקנו, אלא שקלקלו, שנותנים ליהודים שניצלו משארית הפליטה ספיקי נבילות וטריפות רח"ל.

המשך בעלון הבא

מה אנחנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

כתבות מהעיתונים

שרוב הבשר שאנחנו אוכלים, בא מהערבים.

משתמשים. החתם סופר פסק שאפשר להשתמש בהם.

נו, אם כן עדיין יש כאן שאלה שיש להעלות על השולחן לדיון, אך עלינו לקחת בחשבון שלא מדובר כאן בנושא שהוא סוף העולם, מאחר ויש לכל מנהג את הפוסקים שעל פיהם הוא נוהג, ולכן הדבר לא בוער, חוץ מזה שהתברר לנו בוודאות כפי שהראה לנו המנקר מירושלים (כאן יש ויכוח גדול בלתי מובן...).

הרב מווינא (שואל): הרי דבר זה לא כתוב בפוסקים, הגידה לי מי הוא זה שאומר שבצלע י"ב יש חלב.

תשובה: לאחר צלע י"ב יש חלב.

שאלה: לאחר צלע י"ב יש...

תשובה: מדברים מאחר צלע י"ב. הבשר שלאחר צלע י"ב...

שואל: לאחר צלע י"ב קורים צלע י"ג?

תשובה: רגע, טוב, תיכף נראה (מדברים). הרי מדברים. אבל על כל פנים הרי בפירוש יש בפוסקים האומרים שהבשר שלאחר צלע י"ב היו מקומות הרבה שלא השתמשו בהם, זה הרי ברור (ויכוח עם הרבנים מסיגעט, באטער, ווינא), נו, רבותי, מי שירצה יוכל לבקש את רשות הדיבור, הרי לא נכנס כאן לפרט בודד.

הרב מווינא מדבר: רגע, ברצוני להגיד לכם. אני אומר לכם מי שאומר כך... אין כאן אף אחד שהוא פוסק שהוא יכול לומר אחרת מהחתם סופר, אלא מה הטעות כאן, שהצלע י"ב. הבית שלמה אומר רק בשל כך שלא ישתמשו כי אצליהם היו משתמשים באחוריים (יו"ד מעיר שאם כן יטענו) בענין זה יטענו (אחר מעיר - רק בשל טעות בוודאי) אך במקום שאין משתמשים בצלע י"ג אין בכלל על מה לדבר, על המעשה של... אלו הם הפוסקים שיש לנו (סיגעט ודעת תורה) אני רוצה שתקחו לתשומת לבכם כי אני רוצה (כולם מדברים להראות לכם שהחתם סופר אמר שאין כלום ו... (כולם מדברים)).

הרב לייטנער ממשיד: נו, נו, טוב, הרי אני אומר רק מה שקורה, הבשר שלאחר צלע י"ב. בפירוש ישנם פוסקים שאומרים שבשר לאחר צלע י"ב היה בהרבה מקומות שלא היו משתמשים בהם, זה ברור (רבים מדברים). נו, רבותי, מי שירצה יוכל לקבל את רשות הדיבור, הרי לא ניכנס כעת לפרט אחד (כולם מדברים).

על כל פנים, את זה אני חוזר שוב ואומר, הרב מבאבוב העיד שאצליהם בגלילות צאנז, לא השתמשו בבשר שלאחר הצלע י"ב. עוד רבנים סיפרו, ביניהם

מכתבים למערכת

ה) משחת שיניים שיש שם חשש איסור כיון שיש בהם רק טעימה ולא בליעה הבאתי בספרי שו"ת רבבות אפרים שכעת עומד בדפוס מאוד אבקש להדפיס מכתב זה ובפרט המודעה בענין ספרי ואני מודה לכם ומאחל לכם הצלחה.

הדורש שלומכם הטוב בכבוד התורה ולומדיה ובכבוד מחזיקי הכשרות.

הרב אפרים גרינבלט

שו"ב, ממפיס טנסי

גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזהר העולמי, (ישירות לדפוס) והיו שתפים להצלת עם ישראל על ידי תלוקת דפי זהר היומי

ספרים ועלונים בתנאים: 0527651911

www.ha-zohar.info/www.israel613.com/www.allzohar.com/HA-ZOHAR.NET

www.israel613.com/SHULCHAN ARUCH.htm